

Lüllemäe Põhikooli ainekava

Aine	ajalugu
Tunde	V klass 1 tund
nädalas	VI klass 2 tundi

5. klassi õpitulemused	Õppesisu ja –tegevus	Seos teiste ainetega
<p><i>Ajaarvamine ja ajalooallikad</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • kasutab kontekstis mõisteid, lühendeid ja fraase sajand, aastatuhat, eKr, pKr, araabia number, Rooma number, kirjalik allikas, suuline allikas, esemeline allikas; • teab ajaloo periodiseerimise üldisi põhimõtteid; • leiab õpitu põhjal lihtsamaid seoseid; • kasutab ajalookaarti ning töötab lihtsamate allikatega. 	<p>Ajaarvamisega seotud mõisted, ajalooallikad. Mõiste kasutamine suulises jutustuses, kirjalikes töedes.</p> <p>Ajaloo perioodid: muinasaeg, vanaaeg, keskaeg, uusaeg, lähiajalugu. Erinevate ajalooajalooperioodide iseloomulikud jooned, perioode poolitavad sündmused. Töö ajateljega.</p> <p>Tegu ja tulemus seose mõistmine.</p> <p>Atlase ja allikaga tutvumine ning nendes leiduva info tõlgendamine.</p>	<p>Kodulugu: kodukoha ajaloo vanimad allikad.</p>
<p><i>Ajaloosündmused, ajaloolised isikud ja eluolu</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • kirjeldab mõnda kodukohas aset leidnud minevikusündmust ja inimeste eluolu minevikus; • teab kodukohast pärit silmapaistvaid isikuid ja nende saavutusi; 	<p>Eesti ajaloo tundmaõppimine ning ülevaade samal ajal maailmas toimunud sündmustest. Olulisemad sündmused Karula kihelkonna ajaloos. Seoste arutelu. Sündmuste kirjeldamine suuliselt ja kirjalikult.</p> <p>Eesti, Võrumaa ja Karula kihelkonnast pärit silmapaistvad isikud ning lühiülevaade nende tegevusest.</p>	<p>Kohalugu: Jaan Lattik, elu ja tegevus.</p>

<ul style="list-style-type: none"> • kirjeldab eluolu erinevusi maal ja linnas, sõja ja rahu ajal ning nende erinevusi minevikus ja nüüdisajal; • oskab koostada lihtsamat ajaliini ja lühijuttu ajaloolisest isikust ning mineviku eluolust. 	<p>Eluolu tundmaõppimine erinevatel ajalooperioodidel ja kohtades, nende kirjeldamine suuliselt, erinevuste leidmine (elu linnas ja maal, rahu ja sõja ajal, kultuur ja traditsioonid).</p> <p>Sündmuste paigutamine ajateljele. Lühijutu koostamine kavapunktide või pildi alusel.</p>	
<p>6. klassi õpitulemused</p>	<p>Õppesisu ja -tegevus</p>	
<p><i>Muinasaeg</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • kirjeldab muinasaja inimese eluviisi ja tegevusalasid; • näitab kaardil ning põhjendab, miks ja mis piirkondades sai alguse põlluharimine; • teab, mis muudatusi ühiskonnaelus tõi kaasa metallide kasutusele võtmine; • seletab ja kasutab kontekstis mõisteid kiviaeg, pronksiaeg, rauaaeg, varanduslik ebavõrdsus, sugukond, hõim; • teab ning näitab kaardil Eesti ja kodukoha esimesi inimasustusalasid. 	<p>Muinasaja arengujärkude üldiseloomustus: kiviaja inimese tegevusalad, põlluharimise algus, loomade kodustamine, käsitöö areng, metallide kasutusele võtmine. Eluviisi ja tegevusalade kirjeldamine suuliselt või kirjalikult pildi järgi.</p> <p>Töö kaardiga inimasustuse tekkimisest ja põlluharimise algusest. Põlluharimise tekkimist soodustanud tegurite leidmine.</p> <p>Metallide kasutuselevõtt, varanduslik ebavõrdsus, ühiskonna kihistumine.</p> <p>Mõistete tundmaõppimine nende kasutamine suuliselt ja kirjalikult.</p> <p>Töö kaardi ja kontuurkaardiga Eesti ja kodukoha inimasustuse tundmaõppimisel. Eesti muinasaja üldiseloomustus, Pulli, Kunda. Muinasaegsed mälestised – kalmed ja asulakohad – ning</p>	<p>Kunst ja käsitöö: kammkeraamika nõud võimalusel savist või plastiliinist.</p>

	arheoloogilised leiud. Kodukoha inimasustus muinasajal.	
<p><i>Vanad Idamaad</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • selgitab, miks, kus ja millal tekkisid vanaaja kõrgkultuurid, ning näitab kaardil Egiptust ja Mesopotaamiat; • kirjeldab vanaaja elulaadi ja religiooni Egiptuse, Mesopotaamia või Juuda riigi näitel; • tunneb vanaaja kultuuri- ja teadussaavutusi: meditsiin, matemaatika, astronoomia, kirjandus, kujutav kunst, Egiptuse püramiidid ja Babüloni rippaiad; teab, et esimesed kirjasüsteemid olid kiilkiri ja hieroglüüfkiri; • seletab mõisteid linnriik, vaarao, muumia, sfinks, tempel, püramiid, preester, Vana Testament, kümme käsku. 	<p>Vanaaja sisu ja üldiseloostus, kõrgkultuuri mõiste, tekkimise piirkonnad ja tekkimise eeldused, töö kaardiga.</p> <p>Vana-Egiptuse riigikorraldus, eluolu, religioon. Vaarad Thutmosis III, Ramses II, Tutanhamon. Erinevused Mesopotaamia ja Juuda riigiga.</p> <p>Kultuur ja teadus Egiptuses, Mesopotaamias ja Juuda riigis. Erinevad kirjasüsteemid.</p> <p>Mõistete tundmaõppimine nende kasutamine suuliselt ja kirjalikult.</p>	<p>Kunst: savitahvlitele kiilkiri.</p>
<p><i>Vana-Kreeka</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • näitab kaardil Kreetat, Kreetat, Balkani poolsaart, Ateenat ja Spartat; • teab, et Vana-Kreeka tsivilisatsioon sai alguse Kreeta-Mükeene kultuurist; • kirjeldab Vana-Kreeka kultuuri ja eluolu iseloomulikke jooni järgmistes valdkondades: kirjandus, teater, religioon, kunst, sport; 	<p>Kreeka looduslikud olud ja rahvastik. Töö kaardi ja kontuurkaardiga.</p> <p>Vanim kõrgkultuur Euroopas. Kreeka loodus ja rahvastik, Kreeta ja Mükeene kultuur. Kreeka linnriigid. Linnriikide nõrgenemine ja alistamine Makedooniale. Aleksander Suure sõjaretk ning maailmariigi tekkimine.</p> <p>Vana-Kreeka kultuur ja religioon, eluolu ja mütoloogia. Olümpiamängud. Homerose kangelaseepika, ajalookirjutus, teater, kunst,</p>	<p>Kunst: musta- või punasefiguurilise vaasimaali joonistamine.</p>

<ul style="list-style-type: none"> võrdleb Vana-Kreeka ühiskonnakorraldust Ateena ja Sparta näitel; seletab ja kasutab kontekstis mõisteid polis, rahvakoosolek, akropol, agora, türann, aristokraatia, demokraatia, kodanik, ori, eepos, olümpiamängud, teater, tragöödia, komöödia, skulptuur, Trooja sõda, hellenid, tähestik. 	<p>arhitektuur, skulptuur, vaasimaal. Vana-Kreeka kultuuri tähtsus.</p> <p>Ühiskonnakorraldus ja kasvatus Ateenas ning Spartas. Erinevuste väljatoomine.</p> <p>Mõistete tundmaõppimine nende kasutamine suuliselt ja kirjalikult.</p>	<p>Kirjandus: eeposed „Ilias“ ja „Odüsseia“</p>
<p><i>Vana-Rooma</i></p> <ul style="list-style-type: none"> näitab kaardil Apenniini poolsaart, Vahemerd, Kartaagot, Roomat, Konstantinoopolit, Ida-Roomat ja Lääne-Roomat; teab Rooma riigi tekkelugu ning oskab tingmärkidest juhindudes näidata kaardil Rooma riigi territooriumi ja selle laienemist; iseloomustab eluolu ja kultuuri Rooma riigis; seletab ja kasutab kontekstis mõisteid vabariik, foorum, kapitolium, Colosseum, patriits, plebei, konsul, senat, rahvatribuun, orjandus, amfiteater, gladiaator, leegion, kodusõda, kristlus, piibel, 	<p>Töö kaardi ja kontuurkaardiga. Looduslikud olud.</p> <p>Rooma riigi tekkimine, kuningad. Rooma Vabariigi algus ja ühiskondlik korraldus. Rooma võimu laienemine Vahemere maades. Hannibal, Caesar, vabariigi lõpp. Rooma keisririigi ühiskondlik korraldus. Augustus, Rooma impeerium ja selle lõhenemine.</p> <p>Vana-Rooma kultuur, kunst ja arhitektuur, rahvas ja eluolu, avalikud mängud. Ristiusu teke, Uus Testament.</p> <p>Mõistete tundmaõppimine nende kasutamine suuliselt ja kirjalikult.</p>	<p>Ühiskonnaõpetus: erinevad valitsemisvormid.</p> <p>Kirjandus: eepos „Aeneis“</p>

provints, Ida-Rooma, Lääne-Rooma, Kartaago, Konstantinoopol, ladina keel.		
---	--	--

Ainekava täitmist toetavad õppekäigud ja koostöö huvigruppidega

1. Matk kodukoha ajaloo seotud paikades
2. Valga muuseum
3. Valga-Maa arhiiv
4. Tartu ajaloomuuseum
5. Raamatukogu

Hindamismeetodid

1. Suuline või kirjalik jutustus
2. Tunnikontroll
3. Kontrolltöö
4. Referaat
5. Esitlus